

12. Калюжний Р. Публічний інтерес у адміністративному праві [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/26547/1>

Кулак Н.В.,

к.н.д.у., доцент кафедри господарського права

факультету підприємництва та права

Київський національний університет

технологій та дизайну

(м. Київ, Україна)

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНТЕГРОВАНИХ СТРУКТУР БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Формування інтегрованих структур в розвинутих країнах світу починається із 70-х років XIX століття після вступу капіталізму в стадію імперіалізму і найбільш активізувалися під час глобалізації світової економіки (наприкінці XX-початку XXI століть), коли інтенсивний розвиток НТП призвів до розподілу праці та поглиблення конкурентної боротьби між суб'єктами господарювання [1]. У цій боротьбі, як правило, дрібні підприємства й компанії, що через брак достатньої кількості ресурсів, незначні обсяги виробництва й реалізації продукції тощо не мали можливості застосовувати різноманітні маркетингові стратегії, банкрутували і тим чи іншим шляхом переходили у власність або під управління великих корпорацій. Останні, використовуючи спеціальні управлінські комплекси, поглинали інші підприємства, набували монопольного стану на певних ринках і отримували надприбутки [2].

Результатом вищезазначених процесів є поява різноманітних форм організації господарської діяльності. Процеси укрупнення виробництва, які супроводжувалися інтеграцією різних підприємств у єдину корпоративну структуру, були обумовлені тим, що підприємство, яке має закінчений виробничий цикл, включаючи етап реалізації, має економічні переваги, та отримує стабільні прибутки.

Інтегрування відбувалося шляхом вертикальної і горизонтальної консолідації капіталів, що призвело до утворення великої кількості варіантів побудови інтегрованих корпоративних структур (ІКС).

Згідно чинному законодавству України визначаються чотири види господарських об'єднань: асоціації, корпорації, консорціуми і концерни. Наведений перелік не є повним. Законодавство надає можливість створення об'єднань за галузевими, територіальними. Найбільш розповсюдженими є наступні об'єднання підприємств [3-5]:

Асоціація – договірне об'єднання, створене з метою постійної координації господарської діяльності підприємств, що об'єдналися, шляхом централізації однієї або кількох виробничих та управлінських функцій і розвитку спеціалізації та кооперації.

Корпорація – договірне об'єднання, створене на основі поєднання виробничих, наукових і комерційних інтересів підприємств, що об'єдналися, з делегуванням окремих повноважень централізованого регулювання діяльності кожного з учасників органам управління корпорації.

Консорціум – тимчасове статутне об'єднання підприємств, створене для досягнення його учасниками певної спільної господарської мети (реалізації цільових програм, науково-технічних, будівельних проектів тощо).

Концерн – статутне об'єднання підприємств, а також інших організацій, що передбачає фінансову залежність від одного або групи учасників об'єднання, з централізацією функцій науково-технічного і виробничого розвитку, інвестиційної, фінансової, зовнішньоекономічної та іншої діяльності.

Основними нормативно-правовими актами, які регулюють діяльність ІКС є Господарський кодекс України від 16.01.2003 р., Закони України від 15.03. 2006р. №3528 "Про холдингові компанії в Україні", Закон України від 19.09.1991р. № 1576 "Про господарські товариства", Закон України від 17.09.2008р. № 514 "Про акціонерні товариства", Закон України від 11.01.2001р.№ 2210 "Про захист економічної конкуренції", Закон України від 21 11 1995р. № 437"Про промислово-фінансові групи в Україні", Закон України від 07.12.2000р. № 2121 "Про банки і банківську діяльність" Постанова Кабінету Міністрів України " від 28 лютого 2002 р. N 219 "Про затвердження Порядку надання Кабінетом Міністрів України дозволу на узгоджені дії, концентрацію суб'єктів господарювання".

Господарський кодекс України відповідно до Конституції України. встановлює, правові засади господарської діяльності інтегрованих корпоративних структур.

Підтримку антимонопольного балансу функціонування інтегрованих корпоративних структур в Україні забезпечує Закон України "Про захист економічної конкуренції" від 11 січня 2001 р. Зазначений Закон визначає правові засади захисту економічної конкуренції та обмежує монополізм у господарській діяльності крім того [8].

Процеси промислово-фінансової інтеграції регулюються Законом України від 21 листопада 1995 р "Про промислово-фінансові групи в Україні" [9] і Постановою Кабінету міністрів України від 20 липня 1996 р. «Про затвердження Положення про створення (реєстрацію), реорганізацію та ліквідацію промислово - фінансових груп".

Закон України "Про акціонерні товариства", впорядковує процеси функціонування публічних і приватних акціонерних товариств, та передбачає положення щодо захисту від рейдерства.

Діяльність холдингових компаній в Україні регулюють Цивільний кодекс України, Закон України в від 17.09.2008р. №514"Про холдингові компанії в Україні".

Висновок.

В ході аналізу законодавчої бази, що регулює діяльність ІКС в Україні нормативно-правові акти можна умовно розділити наступним чином:

- нормативно-правові акти, що регламентують процес утворення та правового регулювання діяльності ІКС;
- нормативно-правові акти які регулюють економічну діяльність ІКС;
- нормативно-правові акти антимонопольної спрямованості.

Крім того, необхідно зазначити, що вектор законодавчих ініціатив спрямовується на сучасному етапі на укріплення позицій ІКС. Зумовлено це тим, що ІКС сприяють формуванню позитивного інвестиційного клімату та конкурентоспроможності вітчизняної промисловості.

Список використаних джерел:

1. Ганущак-Єфіменко Л.М. Інтегровані структури бізнесу та їх роль в економіках країн світу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/handle/123456789/2883>

2. Деревянко Б.В. Правове регулювання створення та діяльності промислово-фінансових груп в Україні: Монографія. – Донецьк: ДЮІ, 2006. – 200 с.

3. Закон України про промислово-фінансові групи в Україні (із змінами та доповненнями). - Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=437%2F95-%E2%F0>

4. Господарський кодекс України - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436>

5. Закон України про холдингові компанії в Україні. - Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3528-15>

6. Цивільний Кодекс України: [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.

Турчак І.О.,

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри цивільного права і процесу
юридичного факультету
університету Короля Данила
(м. Івано-Франківськ, Україна)*

ДОГОВІРНІ ФОРМИ У ПРОЦЕСІ МЕДІАЦІЇ

В правовій сфері сьогодні дедалі більшої актуальності набуває питання позасудового врегулювання спору. Сучасна судова практика в Україні засвідчує необхідність пошуків альтернативних шляхів вирішення конфліктної ситуації без звернення до судової системи. Це, в свою чергу, призвело до впровадження в правову практику вирішення спорів такого інституту як медіація.

Медіаційні відносини виникають та існують в межах медіаційного процесу (процедури медіації), який складається із взаємопов'язаних етапів та має на меті максимально повне забезпечення інтересів суб'єктів медіації. Договірні відносини є формою організації ефективної процедури медіації, які забезпечують рівне, партнерське становище і сторін спору, і медіатора, як незалежного суб'єкта медіаційних відносин.

В Україні прийнято за основу проект Закону України «Про медіацію» [4] прийняття якого забезпечить належне врегулювання процедури медіації, обов'язковість прийнятих в її результаті рішень, та стане передумовою широкого застосування цього альтернативного способу вирішення спорів.

За Законом України «Про медіацію», нормою ст. 2 визначено, що медіація – альтернативний (позасудовий) метод вирішення спорів, за допомогою якого дві або більше сторони спору намагаються в рамках структурованого процесу за участі медіатора досягти згоди для вирішення їх спору [3].